REDACȚIUNEA, Administrațiunea și Tipografia. BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birouri de anunciuri:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelike Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banI.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 12 fl., pe șése lunI 6 fl., pe trei lunI 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 francI, pe șése lunI 20 fr., pe trei lunI 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francI.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorI.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunI 5 fl., pe trei lunI 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunI 6 fl., pe trei lunI 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banI. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 252. Brașov, LunI-MarțI 14 (27) Noemvrie. 1900.

Urnirea acțiunei guvernului.

Intre cele ce se petrec sub părintésca oblăduire ungurésca, póte că este la loc a lua notiță de „marele și patrioticul“ fapt sĕvĕrșit de orașul Hodmezővasarhely din Ungaria, prin care acest oraș s'a eternisat în analele șovinismului maghiar violent. E vorba de consimțĕmĕntul și aprobarea, ce a dat'o representanța numitului oraș în ședința ei dela 21 a lunei curente la hotărîrea luată numai de curĕnd de congregația secuiască din Sepsi-Sân-Georgiu cu privire la modificarea legei de naționalitate.

Șoviniștii din Hodmezővasarhely au credut, că-șI vor câștiga un deosebit merit „patriotic“, décă ei vor fi cei dintâiŭ, carI vor da în glasul patrioților SĕcuI. E fórte semnificativă purtarea acésta în momentele, când guvernul Szell, care se laudă a fi razimul adevĕratului liberalism, al dreptului și al dreptății în Țéra ungurésca, face pregătirI uriașe pentru viitórea sa acțiune, ce se dice, că țintesce la o nouă ordine de lucrurI.

Fără îndoială, că esemplul dat de numitul municipiu va mai avé imitatorI — căcI cei cu capetele sucite și creerii scrîntițI sunt mulțI de tot în „fericita“ Ungariă. Am înregistrat ca curiositate votul orașului Hodmezővasarhely, care sprijinesce nisuințele dușmane naționalităților, deși nu-I dăm vre-o importanță deosebită.

Incât pentru „acțiunea“, ce vré sĕ o desfășure guvernul este de notat numirea a trei noi membrii în camera magnaților și programul stabilit pentru lucrările dietei în ultima ei sesiune. In sĕptĕmâna acésta dieta va începe desbaterea budgetului, care, se crede, că anevoie se va puté termina anul acesta. De aceea va fi de lipsă sĕ céră indemnitate. După încheierea desbaterei budgetare se crede, că guvernul va presenta camerei trei proiecte de lege importante și adecă, unul despre simplificarea administrațiunei, altul despre reforma legei privitóre la căile ferate vicinale și în fine un proiect despre revisuirea legei de incompatibilitate.

Tóte aceste proiecte vor fi presentate, cum se asigură, încă în luna lui Ianuarie. Cel privitor la simplificarea administrațiunei ar avé scopul de a pregăti marea reformă administrativă. Er încât pentru revisuirea legei de incompatibilitate, acésta a fost prevĕdută încă de pactul încheiat între partidele maghiare și e vorba ca cu desbaterea și votarea acestui proiect, care are sĕ întregéscă legea despre judicatura Curiei în afacerile electorale, sĕ se termine activitatea actualei diete.

Cam ce importanță póte avé resolvarea cestiunei incompatibilității se póte vedé din împrejurarea că în dietă sunt vre-o 40—50 inșI, pe carI de aceea i-au pus în fruntea diferitelor băncI și întreprinderI, fiind-că sunt deputațI și fiind-că la aducerea legilor îngrijesc de interesele acestor băncI și întreprinderI. Nu mai puțin decât două milióne de coróne se plătesc anual directorilor acelor băncI în numĕr de 40—50. Aceștia din urmă formézĕ clica celor bogațI și influențI.

Dér este bine sciut cum s'a format și se susține clica celor carI dau direcțiunea chiar în conducerea statului. Nóuă ni-se pare însĕ, că legile, séu modificările de legI, carI au de scop purificarea partidului dela putere — căcI numai acest partid beneficiază de veniturile grase ce le dau băncile și interprinderile — nu vor avé resultatul așteptat de puținii, carI doresc în serios acea purificare. Temerea decI nu este nefundată, că legea, cum s'a întâmplat și până acum, va rĕmâné mai mult pe hârtiă, orI-cât de bine și corespundĕtor ar fi revisuită.

Cam tot așa va fi și în ce privesce resultatul practic al legei, prin care se stabilesce ca Curia sĕ judece în afacerI electorale. Când va ajunge lucrul acolo, ca sĕ se ia o hotărîre, care sĕ nu consune cu interesele păturei conducĕtóre și stăpânitóre, atuncI se vor gândi de dece orI, că óre nu va fi mai bine a-se achita cei ce au călcat libertatea electorală pentru a servi acelui interes în contra așa dișilor dușmanI ai statului?

Așa merg lucrurile în Țéra ungurésca. De aceea prospectele „nouei ere“, pe care vré sĕ o introducă guvernul Szell, sunt și rĕmân fórte slabe și palide.

Krüger în Paris.

Din Marsilia președintele *Krüger* a plecat alaltăerI spre Paris c'un tren special și a ajuns acolo la 10·35. Publicul adunat la gară a salutat pe bĕtrânul președinte cu aplause furtunóse, carI au durat minute întregI. Bărbații îșI descoperiră capetele femeile fluturau batistele, fetele aruncau florI dinaintea óspelui. Krüger privea cu ochii scăldațI în lacrimI acst omagiu mișcător, apoi voi sĕ se dea jos din cupeu, dér n'a putut, fiind-că publicul ocupase întreg terenul, încât nicI o palmă de loc nu mai rĕmăsese liber. Poliția fù, prin urmare, silită sĕ intervină și se deschidă cale președintelui.

In sfîrșit Krüger apare pe scara cupeului-salon. Apariția lui bărbătéscă a făcut ca însuflețirea sĕ-șI ajungă culmea. Krüger privea liniștit și serios massa colosală a manifestanților.

Comitetul de primire voi sĕ conducă pe Krüger în sala de gală a gărei, care fù admirabil ornată. Dér acésta nu i-a succes, fiind-că publicul se îmbulzia spre Krüger, fiă-care voind sĕ-i întindă mâna. Silințele poliției de-a deschide cale lui Krüger au fost zadarnice, el nu putea sĕ înainteze și comitetul de primire vĕdĕnd neputința sforțărilor sale, a decis îndată sĕ rĕmână în marea hală și sĕ presente aicI lui Krüger deputațiunile.

Krüger a fost salutat mai întâiŭ de *Crozier* în numele președintelui *Loubet.* Krüger a rĕspuns în limba olandesă:

„Esprim mulțămita mea președintelui Republicei francese și guvernului sĕu pentru felicitările, ce-mI aduc. Te rog sĕ asigurezI pe șeful de stat al Franciei și pe guvernul sĕu despre sentimentele mele de gratitudine“.

Urmă senatorul *Guérin*, care salută pe Krüger în numele comitetului bur din Paris, dicênd:

„Poporațiunea Parisului te va îmbrățișa ca pe eroul dreptății și al independenței patriei Vóstre. Te salut în capitala acelei țĕrI, care a simțit cu D-Vóstrĕ în decursul luptelor eroice“.

Krüger a rĕspuns în limba olandesă următórele:

„Vréu înainte de tóte sĕ-mI esprim bucuria pentru manifestarea liberă a simpatiei, care dă dovadă de sentimentele atâtor sute de mii de FrancesI. Aflu important sĕ vĕ spun, că causa nóstră este o causă dréptă. Independența, ce o pretind republicele bure, se întemeiézĕ pe dreptate și chemarea ei este de a garanta pacea. Pentru tóte comorile lumei nu voim o grațiă, care s'ar basa pe nedreptate. *Noi numai dreptatea o voim, nimic alt-ceva decât dreptate.* Când am pretins un tribunal de arbitriu, pe care-l pretindem și adI, am arătat, că în intențiunile nóstre nu erau decât *pacea și independența*, pe carI le pretindem și adI.“

In numele consiliului comunal parisian *Krüger* fù salutat de *Grebauval* printr'o vorbire, în care a dis, că Parisul iubesce pe eroi și cu sentimente de compătimire a urmărit lupta, în care republicele sud-africane au stat față cu *brutalitatea* preponderantă. „Poporul nostru a sângerat din ranele, ce s'au adus poporului bur. Doririle nóstre de bine te urmézĕ în momentul când pășescI înaintea lumii întregI pentru causa sfântă. *Asta e tot ce putem face pentru D-vóstrĕ.* Dér sunt momente, când consciința popórelor vorbesce și sperăm că va și vorbi“.

Krüger a rĕspuns:

„Sciu, că acest mare oraș a fost pururea printre cele dintâiŭ, când era vorba de apĕrarea dreptului și dreptății. Am fost deja în Paris și sunt fericit, că am putut sĕ mai viu odată. Am venit érășI după dureróse încercărI, în acest oraș, centrul lumei. In momentul însĕ când pun piciorul pe pămêntul Parisului, simțesc deșteptându-mi-se din nou încrederea. Emblema orașului d-vóstrĕ îmI redeșteptă din nou încrederea în succesul causei nóstre Când vĕd corabia acésta (în emblema orașului Paris se află o corabiă), care nicI-odată nu se cufundă și pururea plutesce pe de-aspura apei, atuncI îmI dic: *nicI republica nóstră nu va peri vr'odată*“.

*

Krüger fù condus apoi la trăsură și se formă cortegiul. Inainte mergea garda republicei în frunte cu șeful poliției Lepine. Urmă trăsura lui Krüger, în care ocupa loc președintele și consilierul Grébauval. Publicul de pe strade manifesta viforos și strigările de „Trăéscă Krüger! Trăéscă Burii!“ s'au continuat până când Krüger ajunse la otel „Scribe“. In jurul otelului aștepta o massă de popor colosală. La otel îl așteptau între alții toțI membrii familiei *Bonaparte* aflătorI în Paris. Un cor de tinere fete cântă imnul transvaalian. După cântare Krüger fù salutat de *Bichmann* în numele coloniei olandese. El dise: „Te salut, luptătorule vrednic de nobilii tĕi străbunI. Inimicii tĕi pot sĕ omóre corpul, nu însĕ și sufletul“.

*

Krüger la Loubet.

Indată după sosirea sa la hotel, Krüger adresă președintelui *Loubet* rugarea sĕ-l priméscă. Președintele republicei rĕspunse imediat, că-l primesce bucuros după amIadI la 4 óre. Ceremonialul primirei a fost perfect acela, ce se observă la primirea căpeteniilor de stat, carI călĕtoresc incognito.

După amIadI *Krüger* merse la Elysée în trăsura președintelui *Loubet.* El era însoțit de Crozier, Leyds, un secretar de legațiune și un tâlmaciŭ. Pe întreg parcursul publicul făcù ovațiunI lui Krüger. La sosirea în Elysée el fù primit cu *onorurI militare.* Musica cântă imnul transvaalian. *Loubet* primi pe Krüger în sala marilor ambasadorI. La visita acésta, care a durat 10 minute, a fost de față și ministrul de esterne *Delcasse.* Pe lângă acelașI ceremonial Krüger s'a reîntors la otel. In decursul visitei el purta insemnele de președinte al Transvaalului, precum și marea cruce a legiunei de onóre.

Scurt după acésta președintele *Loubet* i-a reîntors visita.

*

Dela corespondentul nostru din Paris am primit următórea scire telegrafică relativ la sosirea și primirea lui Krüger:

Paris, 24 Noemvrie (5 óre séra.) Krüger a sosit în Paris adI înainte de amédI. I-s'au făcut manifestații grandióse. Delirul entuasiasmului este înaintea hotelului „Scribe“ de lângă Operă, pe care este arborat drapelul republicei Transvaal și unde a tras bĕtrânul președinte Krüger. In momentul când vĕ telegrafez, imensa mulțime aclamă încă pe președinte. Poliția n'are putere deajuns sĕ opréscă strigătul „Vive Krüger!“

— Telegrama acésta a sosit aicI numai Sâmbătă la 11 óre nóptea; din causa acésta n'am putut'o publica in numĕrul de Duminecă.

*

Asupra sosirei președintelui Krüger la Marsilia „*Times*“ din Londra publică un articol în care dice între altele:

„Primirea ce se va face în Francia d-lui Krüger, va contribui póte sĕ întreție speranța unei intervenții strĕine la aceia, carI au rĕmes sĕ combată în Africa de sud, și póte că locul de debarcare a fost chiar ales în acest scop. TotușI, primirea acésta n'ar puté produce un efect durabil. Guvernul frances șI-a arătat îndestul sentimentele amicale către Anglia prin atitudinea sa absolut corectă în rĕsboiul sud-african și prin cordialitatea de care a dat dovadă în alte cestiunI, așa încât nimenI în Anglia n'ar puté fi jicnit de primirea, ce se va face ex-președintelui Transvaalului“.

După aceea „Times“ caută sĕ distrugă orI-ce speranță a Burilor într'o intervențiă francesă în favórea lor.

Nota lui „*Standard*“ e mai puțin senină. El ar fi voit „ca scirea cum-că Krüger nu va debarca la Marsilia, sĕ fiă confirmată“, și termină dicênd, că Francesii primesc bine pe Krüger, pentru-că a pricinuit năcasurI Angliei.

„Ei ar trebui însĕ — continuă „Standard“ — sĕ-șI dea sémă, că este óre-care primejdiă în a arăta ostilitate contra unui

vecin. Fără îndoială guvernul frances este absolut corect în atitudinea sa, dér Francesii fac încă-odată dovadă de anglo-fobie. Nu ne emoţionăm de acésta, dér luăm act“.

„Globe“, într'un articol întitulat „Krüger şi canalia“, caută sĕ dovedéscă cum-că manifestaţiile, ce se pregătesc, sunt o manoperă a partidelor din Francia, carĭ ar dori sĕ pue pe preşedintele Republicei într'o situaţiă grea şi odiósă, ca sĕ-şĭ urmăréscă proiectele lor reacţionare. Cu tóte că durata rĕsboiului a fost prea lungă, adaugă „Globe“, cele mai bune relaţiunĭ n'au încetat de a esista între guvernul Franciei şi al Marei Britanii, relaţii care nu trebue sĕ fiă turburate de strigătele unor agitatorĭ interesaţĭ.

Desbaterea budgetului pe 1901 se va începe mâne în camera ungară. După vorbirea scurtă a raportorului Nemenyi, va lua cuvêntul Fr. *Kossuth* şi I. *Molnar*, cel dintâiŭ pentru a espune punctul de vedere al partidei independente, ér cel de al doilea va vorbi în numele partidei poporale. Din mai multe părţĭ se accentuéză, că desbaterea budgetară nu va fi scurtă. Ea nu se va sfîrşi anul acesta şi astfel guvernul va presenta dietei un proiect de indemnitate budgetară.

Puterile şi China.

Lui „Morningpost“ i-se comunică din Washington, că între Statele-Unite şi Anglia urméză negocierĭ privitor la despăgubirea de rĕsboiŭ. Negocierile se urméză deja de-o sĕptĕmână şi resultatul lor se va publica încurênd. Se crede, că ambele state se vor obliga reciproc de a nu coopera la o procedere, care ar avé de scop lichidarea Chinei şi împărţirea ei.

*

Ministrul american de esterne *Hay* a adresat o notă identică tuturor guvernelor, în care accentuéză ţînta, ce o urmăresc Statele-Unite faţă cu China şi face propunerĭ cu privire la mijlócele de a-se ajunge mai uşor scopul comun puterilor.

Nota americană recomandă o politică mai puţin aspră, mai ales în cestiunea pedepselor şi a despăgubirilor.

*

„Daily Telegraph“ din Londra anunţă din Tien-Cin cu data de 21 l. c., că *între ambasadorii puterilor s'au ivit divergenţe de opiniunĭ* privitor la aceea, décă şefii Boxerilor sĕ fiă pedepsiţĭ ori nu cu mórte. Japonia, Statele-Unite, Rusia şi Francia cer pedepse mai puţin grele.

Tot acésta se telegraféză şi din Viena cu adausul, că concertul puterilor este ameninţat sĕ devină numai o vorbă deşartă, în urma neînţelegerilor ivite în timpul din urmă.

Procesul asasinilor bulgarĭ.

Audienţa de Marţĭ 7 Nov.

Ḑiua de Marţĭ a fost reservată pledoariilor. Publicul îşĭ ocupă de cu vreme locurile. D-na Mihăileanu, avênd alăturĭ pe copiliţa ei, se aşedă pe banca părţii civile.

Şedinţa se deschide la óra 1 fără un sfert. Se introduc acusaţii. D-l Preşedinte Giuvaru citesce procesul verbal de prelungirea sesiuneĭ pe încă 5 ḑile. Apoi dă cuvêntul apĕrătorului lui Boiciu Ilieff.

Pledoariile apĕrătorilor.

H. Butoianu, apĕrătorul lui Boiciu Ilieff: D-lor juraţĭ, după lungĭ desbaterĭ, simţul umanităţiĭ cere, ca o voce sĕ se ridice şi în apĕrarea acusaţilor Datoria mea e, ca sĕ apĕr pe Boiciu Ilieff.

Laud justiţia, laud atitudinea presseĭ; dér juraţii nu trebue sĕ asculte o singură voce. Legea cere, ca ambele vocĭ sĕ se audă, acusare şi apĕrare.

Datoria juraţilor nu e numai de a constata faptele, dér a căuta originea, causa, spre a stabili responsabilitatea unui om. Trebue sĕ întrebăm, cine e acel om, de unde vine, în ce mediu a trăit. Boiciu Ilieff e macedonean, vine din Macedonia, unde a trăit în sclăvie. Boiciu Ilieff, la interogatoriu, a ḑis că dela vêrsta de ḑece anĭ a vĕḑut cum Turciĭ i au omorît părinţii, şi de atuncĭ rĕtăcesce.

Esaminéză situaţiunea economică a populaţiunei bulgare şi starea psihologică a poporului bulgar. Spune, că Boiciu Ilieff este produsul unui mediu criminal.

Vorbind de complotul bulgar, urzit la Viniţa, şi descoperit de Turcĭ, — în urma cărui fapt sute de familii bulgărescĭ au suferit cumplit torturĭ, violărĭ etc. — spune că Fitowsky era bănuit, că ar fi trădat acest complot. Fitowsky pentru acésta a fost condamnat la mórte şi Boiciu Ilieff a fost însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei sentinţe, în urma insistenţei preşedintelui comitetului macedonean, Sarafoff.

D. Butoianu cere circumstanţe uşurătóre pentru asasinul lui Fitowsky, presentându-l ca un instrument.

Const. Lahovari, apĕrătorul lui Mitu Stoiceff, spune, că atuncĭ când a primit însărcinarea din oficiŭ, s'a întrebat, décă póte face acésta, când este şi representant în Cameră?

S'a gândit însĕ, că chiar asasinul regelui Umberto a găsit un apĕrător şi atuncĭ a primit sĕ apere pe Stoiceff.

Intr'o frumósă şi substanţială pledoarie, susţine, că Stoiceff nu era decât membru în societatea macedonénă şi era soldat, care nu discuta ordinele, ci numai le asculta. El la crimă n'a luat o parte materială, ci trimis el a ascultat ordinul, fără sĕ-l discute, cum îi este prescris soldatului Termină cerênd clemenţa juraţilor pentru acusatul Mitu Stoiceff.

Preşedintele întrébă pe Stoiceff, décă era înscris în comitet. Stoiceff rĕspunde, că era înscris la societate şi că nicĭ nu cunoscea pe Sarafoff.

Mircea Poenaru Bordea, apĕrătorul lui Carambuloff, are cuvêntul. D-sa presintă pe clientul sĕu, ca fiind indus în eróre de alţii.

In cele 3 ḑile dela sosirea lui Boiciu Ilieff, Miteff şi Stoiceff din Sofia, Carambuloff n'a luat nicĭ o parte la consfătuirile lor. Tocmai în séra crimei e chemat şi el la consfătuirea dela Trifanoff şi nu i-se dă altă însărcinare lui Carambuloff, decât sĕ ia acasă pe Boiciu Ilieff după comiterea crimei. Boiciu Ilieff întrebat, ḑice, că nu Carambuloff i-a spus, că o sĕ-l ia acasă la dênsul, ci Trifanoff.

D. apĕrător conchide, că cel mai nevinovat din aceştĭ acusaţĭ e Carambuloff, cere dela juraţĭ ca sĕ discernă voinţa fiecăruia, sĕ aibă clemenţă pentru Carambuloff, care deşi major, face parte dintr'un popor minor.

Mihu Valerian, întâiul apĕrător al lui Al. Trifanoff, spune dela început, că Trifanoff nu póte fi decât victima unui patriotism rĕu înţeles şi a unei bande de asasinĭ.

Face istoricul comitetelor macedonene înfiinţate încă după rĕsboiul româno-ruso-turcesc şi al căror preşedinte a fost prinţul Batenberg. Aceste comitete au reuşit sĕ realipéscă Rumelia la Bulgaria. Mai apoi însuşĭ Stambuloff a fost ciopărţit de acest comitet, crimă oribilă la care apĕrătorul spune, că a asistat, fiind în Sofia. Poporul bulgar a fost schimbat în cursul îndelungei sale sclăvii, nu mai este acel popor blând, care era mai înainte. In acest mediu este crescut Trifanoff.

Trifanoff este adus aicĭ înaintea d-vóstră şi pentru-că a fost preşedintele comitetului secret din Bucurescĭ. Acest lucru nu este o crimă la Bulgarĭ, este ceva cu totul obicĭnuit, din causa culturei ce li-se dă.

Actualul comitet macedonean — spune apĕrătorul — se compune în cea mai mare parte din asasinĭ, şeful lui este un abil asasin. Nu toţĭ însĕ din comitet sunt asasinĭ; o spunem acésta pentru demnitatea naţiunei vecine, căcĭ aḑĭ în Bulgaria toţĭ Bulgarii fac parte din comitetul macedonean.

Preşedintele: Cum nu puteţĭ dovedi aceste lucrurĭ cu acte, sĕ trecem asupra lor considerându-le ca gratuite.

Valerian: Fac aceste declaraţii în public, căcĭ nimenĭ nu mĕ va puté desminţi.

Preşedintele: Şi tot în public spunem şi noi, că afirmaţiunile d-v. neputênd fi dovedite cu acte, le considerăm gratuite.

Apĕr. Valerian vorbesce apoi despre mărturisirile lui Trifanoff, a căror importanţă o relevéză, şi face sĕ reiasă, că Trifanoff merită indulgenţa pentru serviciile aduse. El nu póte fi numit asasin, el nu póte înfunda puşcăria. Sĕ se bucure de acéstă indulgenţă pentru-că au făcut destăinuirĭ. Achitarea lui Trifanoff va fi cea mai puternică palmă dată duşmanilor României.

Preşedintele: Justiţia pedepsesce, nu pălmuesce.

Apĕr. Valerian termină cerênd mila juraţilor pentru tinereţa lui Trifanoff, pentru bĕtrânul lui tată, căruia sĕ rógă sĕ-i fiă redat, căcĭ Trifanoff va trebui sĕ ia calea exilului pentru serviciile, ce le-a adus ţĕrei nóstre. — Se dă apoi cuvêntul lui

Victor Fotescu, al doilea apĕrător al lui Trifanoff. D-sa presentă pe Trifanoff ca nevropat şi degenerat, citând, întru susţinerea acestui fapt, diferiţĭ autorĭ strĕinĭ. Uşor i-a fost lui Boris Sarafoff sĕ înflăcăreze capul unui degenerat ca Trifanoff.

Trifanoff a trebuit sĕ ia parte la crima Fitowsky, deórece era ameninţat cu mórtea, după cum reiese din declaraţiile lui Boiciu Ilieff. Imediat însĕ după comiterea crimei, Trifanoff a priceput prăpastia şi atuncĭ şi-a schimbat atitudinea, apucând calea mărturisirilor. Când Trifanoff a aflat încercarea de a-l otrăvi, atuncĭ dintr'un sentiment de rĕsbunare şi de voie a făcut atâtea declaraţii şi mărturisirĭ, carĭ au adus atâtea servicii instrucţiei şi ţĕrii în genere.

Conclusiunile apĕr. Fotescu sunt, că Trifanoff a intrat în acéstă afacere condus de capul unui naiv şi fără esperienţă, şi cere indulgenţa juraţilor pentru marele serviciu adus de Trifanoff prin revelaţiunile sale, în special în ce privesce complotul contra M. S. Regelui.

Al. Brăescu, apĕrătorul asasinului lui Mihăileanu, Stoian Dimitroff: Spune, că nu se va ocupa cu complotul contra M. S. Regelui şi omorul lui Fitowsky. In privinţa complotului contra Suveranului, ḑice, se felicită împreună cu toţĭ cetăţenii, că ḑilele Suveranului au fost apĕrate şi din mijlocul Curţii îi trimite un respectuos salut.

D-l Brăescu spune, că nu póte cere nicĭ mila, nicĭ indulgenţa juraţilor, căcĭ ar fi sĕ insulte memoria lui Mihăileanu. Mandatul imperativ de apĕrător al clientului sĕu îl obligă sĕ dovedéscă, că dênsul nu este un criminal ordinar.

Apĕrătorul face teoria relativităţii crimelor politice şi aduce numĕróse esemple, ca acela al Charlotei Corday, al diverselor atentate îndreptate în Germania contra lui Napoleon I, crime şi atentate, carĭ de unii erau considerate ca acte de eroism şi de alţii ca nisce crime ordinare, ér autorii lor lăudaţĭ séu socotiţĭ ca miserabilĭ.

Atingênd cestiunea sentimentului de generositate, care aparţine poporului latin, d-l Brăescu ḑice, că cine n'a înţeles partea generósă din Don Qhichotte, nu va pricepe pentru ce d-sa, benevol, apĕră pe Stoian Dimitroff. Vorbind de starea civilă a acusatului, afirmă că este minor şi cere sĕ i-se pue la disposiţiă actul presentat de d-l preşedinte, după care Dimitroff ar fi major.

Actul i-se pune la disposiţiă.

In timpul instrucţiunei Dumitroff a fost recunoscut de minor; aşa este trecut şi în actul de acusare. După instrucţiă însĕ tendinţa s'a schimbat, ca şi multe alte tendinţe, şi se face încercarea de a se majorisa Stoian pentru a-i asigura un locaş mai lung la ocnă. (Rîsete). Autorităţile nóstre au cerut din localitate un act, că Stoian e major. Pe un asemenea act însĕ nu se póte pune temeiŭ şi nicĭ n'a fost comunicat acusatului. Ministerul public nu se póte răzima pe acest act, pentru a modifica starea civilă a acusatului. Cestiunea acésta nu póte fi pusă la juraţĭ.

Preşedintele: D-le apĕrător, sĕ vĕ dau o lămurire juridică. Camera de punere sub acusare n'a statuat nimic, décă este major séu minor. S'a pus în vederea lui Stoian Dumitroff, că décă vré sĕ dobóre decisiunea Camerei de punere sub acusare, sĕ facă recurs în Casaţiă; n'a făcut, decĭ lucrul rĕmâne definitiv judecat şi nu mai puteţĭ discuta acésta înaintea d-lor juraţĭ.

D-nul *Brăescu* insistă asupra faptului, că acéstă cestiune nu se póte discuta de juraţĭ.

Intrébă, décă ministerul public va da replica pentru a sci, cum sĕ-şĭ repartiseze apĕrarea.

D-l *procuror general* rĕspunde, că nu va lua cuvêntul în replică.

D-l *Brăescu* vorbesce asupra comitetului macedonean şi afirmă, că intre două popóre nu póte fi vorba de gratitudine séu de ingratitudine, ci numai de coincidenţa de interese. Intre noi şi Bulgaria esistă însĕ legăturĭ mai adâncĭ.

Cere juraţilor, ca asupra stărei civile a lui Dimitroff, sĕ aibă în vedere cele spuse de d-sa şi încheie spunênd, că speră cum că juraţii nu vor depune prea mult zel şi că 15—20 anĭ de reclusiune vor stîmpera nervii lui Stoian Dimitroff.

Camil Demetrescu, apĕrătorul lui Spiru Alexoff, are apoi cuvêntul: Constată că pe lângă Boiciu Ilieff şi Dimitroff, cel mai acusat este Spiru Alexoff. Esplică întru cât-va acésta şi prin antipatia pe care o degajază persóna lui Alexoff, antipatie dublată de imbecilitate, care-l împedeca d'a puté rĕspunde precis la o anumită cestiune.

Apĕrătorul atinge în trécĕt împrejurările în care Spiru Alexoff a luat parte la faptele, carĭ au adus pe acusaţĭ înaintea justiţiei. Esaminéză apoi acusările, care se aduc în sarcina lui Spiru Alexoff şi caută sĕ demonstreze rênd pe rênd neseriositatea lor.

In privinţa acusaţiunei principale, că Alexoff ar fi dat banĭ lui Dimitroff pentru-ca sĕ-şĭ repare revolvorul, este chiar declaraţia lui Dimitroff, care afirmă, că nu pentru acésta i-a dat banĭ Alexoff. Scia în adevĕr Alexoff, că Mihăileanu avea sĕ fie omorît, însĕ acésta nu póte constitui un motiv, ca sĕ fie adus înaintea juraţilor, de óre-ce unul din martorĭ a declarat, că scia că se va omorî un Cuţo-vlah şi pe lângă acésta mai sunt şi expulsaţii, carĭ şi dênşii ar fi trebuit sĕ fie aduşĭ înaintea juraţilor, că şi ei sciau, că se va ucide cineva. Décă nu a denunţat faptul, ăsta se explică prin declaraţiile atâtor martorĭ, carĭ au arătat ce témă inspiră comitetul, care în altă ţéră este mai puternic decât autorităţile.

Se mai acusă, că a avut în deposit otravă, acésta nu póte însĕ constitui pentru dênsul un act de acusare. Cele declarate de Peteff contra lui nu provin decât din ura, ce acesta a avut'o contra lui Alexoff, pentru-că nu i-a dat banĭ, ca sĕ plece sĕ comită spargerea. D-l Camil Demetrescu citesce câte-va pasagii din scrisorile prinse în închisóre, scrise de Alexoff lui Dimitroff, căutând sĕ dovedéscă cuprinsul acelor scrisorĭ arată sinceritatea lui Alexoff şi nevoinţa lui.

Apĕr. termină rugând pe juraţi sĕ recunóscă complecta nevinovăţiă a lui Alexoff, care, pe lângă multe defecte, are calitatea că este bun.

Şedinţa se ridică anunţându-se cea viitore pentru Joi.

SCIRILE ḐILEI.

— 13 (26) Noemvrie.

Convocarea corpurilor legiutóre române. „Monitorul oficial“ publică decretul pentru convocarea corpurilor legiuitóre în sesiune ordinară. Ele se vor deschide Mercurĭ în 15 Noemvre, după ceremonialul prescris, în presenţa Regelui însoţit de prinţul moştenitor. La órele 12 Regele va da cetire mesagiului pentru deschiderea sesiunei.

I. P. S. Sa Metropolitul Mihalyi a fost primit ḑilele acestea în audienţă particulară de Majestatea Sa în Budapesta.

Onomastica episcopului Mihail Pavel. „Unirea“ din Blaşiŭ scrie: Ḑiua Sfţilor Mihail şi Gavril, onomastică a Escelenţei Sale bunului episcop de Orade *Mihail Pavel*, a fost ḑi de mare sĕrbătóre pentru fraţii din diecesa orădană şi mai ales pentru cei din Beiuş. Serbarea ḑilei onomastice a bunului părinte-episcop a fost împreunată încă cu serbările jubilare... Notăm aicĭ, că din Blaşiŭ s'a trimis Miercurĭ la adresa bunului archiereu o telegramă de felicitare şi de salutare a serbărilor acoperită cu multe şi distinse iscăliturĭ.“

Inaugurărĭ. Pe ḑiua de erĭ, Dumineca, au fost anunţate inaugurarea „Cercului sindicatului diariştilor“ din Bucurescĭ şi inaugurarea „Academiei de musică şi artă dramatică“, din Bucurescĭ, în nouĕle lor localurĭ. Tot Dumineca s'a inaugurat Laboratorul de chimiă analitică dela facultatea de medicină din capitală, în presenţa ministrului de instrucţiune C. Arion. Laboratoriul este pus sub direcţiunea d-lui N. Minovicĭ.

Agitaţiile comitetului bulgaro-macedonén. O corepondenţă sosită din Sofia diarului „Tagblatt“ din Viena spune, că comitetul macedonén nu şĭ-a micşorat activitatea sa, cu tot procesul făcut Bulgarilor la Bucurescĭ. Comitetul continuă a trimite arme şi muniţiunĭ la graniţa macedonénă, aşteptând sosirea iernei spre a-le trece ca contra-bandă în Macedonia. Guvernul bulgar se preface, că nu vede nimic.

O nouă crimă bulgărescă. Ḑiarul *„Peninsula Balcanică“* de Joi aduce scirea, că ḑilele trecute o bandă de sceleraţĭ au năvălit în oraşul Veria, din Macedonia, şi s'au ascuns într'o casă dĕrîmată din faţa tribunalelor, casă, care în timpul rĕsboiului

grecesc a servit de deposit la muniţiă. Scopul lor era sĕ pue mâna pe fiiul bogatului bey Nezim-efendi, dér, fiind descoperiţĭ, au luat-o din vreme la fugă şi au dispărut. Pe urma lor a dat fuga o poteră sub comanda lui Dacuşĭ, dér fără a puté pune mâna pe vre-unul dintr'ênşii. Mai târḑiu aceştĭ scelerațĭ au întêlnit pe drumul satului Campsida pe sătênul român Christea cu sora lui Maria, aducênd strugurĭ dela Salonic. Bandiţii, fără multă gândire, s'au repeḑit asupra Mariei, voind a-o silui. Fratele acesteia, căutând sĕ apere cinstea sorei sale, a fost lovit în piept de mai multe cuţite, rĕmânênd mort pe loc. Fata s'a luptat mult timp desperată, dér a fost învinsă şi dusă într'o colibă părăsită, unde după-ce a fost batjocorită de acei liberatorĭ ai Macedoniei, a fost străpunsă cu cuţitele lor, ca sĕ se ştergă ultima urmă de descoperire a crimei. Corpurile acestor tinerĭ au fost găsite mai târḑiu de nisce consătenĭ ai lor tot Românĭ şi duse în sat, unde a produs o impresie de disperare destul de justificată, nefiind nimenĭ sigur nicĭ de ḑiua de mâne. — Tot „Peninsula Balcanică“ spune, că actualmente operéză în Macedonia, făcênd tâlhării şi omorurĭ, şése bande de hoţĭ Bulgarĭ, ai căror şefĭ sunt plătiţĭ de comitetul suprem bulgar din Sofia.

Regina Wilhelmina către Krüger. Regina Olandei a adresat preşedintelui *Krüger* următórea telegramă: „Am avut o mare bucuriă putênd sĕ pun la disposiţia Escelenţei Vóstre vaporul „Gelderland“. Sunt fericită auḑênd, că ai făcut călĕtoria, bucurându-te de cea mai bună sănĕtate. — *Wilhelmina*“.

Post de medic vacant. Aflăm, că în locul rĕposatului Nicolau Cintea s'a publicat concurs la *postul de medic de cerc în Zĕrnescĭ* sub nr. 617—1900 presidial al vicespanului comitatului Făgăraş. Cererile provĕḑute cu documentele de calificaţiune au a-se adresa fişpanului comitatului Făgăraş. Ar fi de dorit sĕ conçureze şi Românĭ, fiind cercul curat românesc.

Misionarĭ mormonĭ în Timişóra. Din Timişóra se scrie, că ḑilele trecute au sosit acolo doi misionarĭ mormonĭ, venind din Salt-Lake-City şi avênd acte legalisate dela autorităţile respective. Ei vor sĕ înfiinţeze o comunitate religiósă mormonă lângă Timişóra. Poliţia a trimis ministrului de interne, spre esaminare, catechismul mormon.

Prinţ turcesc insultat. Sultanul are un fiiu de 27 anĭ, prinţul *Ahmed*. El este al treilea fiiu al Sultanului. *Ahmed Effendi* s'a dus înainte cu câte-va ḑile în Dolma-Bagdse. De-odată sare pe scara trăsurei un om bine îmbrăcat şi începù sĕ ciomăgéscă pe principe. Făptuitorul fù prins şi la interogatoriu a declarat, că este *austriac* şi e membru al ambasadei austro-ungare. Nu se scie causa pentru care el a insultat pe prinţ. Se crede însĕ, că în afacere ar avé rol şi o femeiă.

Arsenalul Vaticanului. Se scrie din Roma, că consiliul Vaticanului în frunte cu cardinalul Rampolla, a ţinut ḑilele acestea şedinţă, în care s'a decis, ca tóte armele câte se află în arsenalul Vaticanului sĕ fiă parte vêndute, parte topite. Când în 1870 armata italiană a intrat prin *Porta-Pia* în Roma şi au silit trupele papale sĕ capituleze, cei învinşĭ a dat Italienilor numai o parte din puscĭ şi tunurĭ, ér cea mai mare parte au fost păstrate în Vatican, asilul inviolabil al papei. Sunt cam 150,000 bucăţĭ de diferite arme, unele de prin evul mediu.

Amnestia în Francia. Senatul francez a primit proiectul de lege al amnestiei, care se estinde asupra delictelor de pressă şi asociaţiunĭ, precum şi asupra tuturor persónelor, carĭ au fost pedepsite cu ocasiunea turburărilor antisemite din Algir.

In luptă cu un urs. „Universului“ i-se scrie din Buzĕu: Mai mulţĭ locuitorĭ fruntaşĭ din comuna Goidescĭ, localitate situată în apropierea frontierei, vĕḑênd marile stricăciunĭ, ce li-se fac de urşĭ, carĭ populéză în mare numĕr pădurile din acea parte şi le răpesc vitele dela păşune în chiar toiul verei, s'au hotărît a face o mare vênătóre, spre a stîrpi acele fioróse animale. Acea vênătóre s'a făcut în primele ḑile ale lunei curente, în imensele pădurĭ ale fraţilor Carp, de pe teritoriul acelei comune.

Se scie, că vênătórea de urşĭ este dintre cele mai periculóse şi spre a ataca aceste animale, se cere multă prudenţă şi curagiŭ. Nicolae I. Moisică, unul dintre vênĕtorĭ, vĕḑênd venind în direcţiunea sa un urs, se ascunse imediat după un copaç, de unde trase un foc de puşcă şi avù satisfacţiunea a vedé fiara culcată la pămênt. Creḑênd, că l'a ucis, vênătorul se şi apropie de urs, pentru a-l trage la luminiş şi a-i lua pielea: avù însĕ cruda decepţie a constata, că nu numai că ursul nu era mort, dér la vederea lui s'a sculat în labele dindĕrĕt şi s'a repeḑit la el.

Detunătura armei, mugetul fiarei rănite şi ţipetele lui Nicolae Moisică, atraseră atenţiunea celorlalţĭ vênătorĭ, carĭ, alergând în ajutorul tovarăşului lor, vĕḑură cu gróză pe urs cum cu furiă strîngea în braţe şi muşca cu gura pe nefericitul Nicolae, care părea a fi un cadavru. Cu 2 glónţe ei rĕuşiră a omorî bestia sĕlbatică şi cu mare greutate a scóte din ghiarele înţepenite ale ursului pe tovarăşul lor, care nu mai da nicĭ un semn de viaţă. Grav rănit, cu ósele sdrobite, Nicolae I. Moisică se află astăḑĭ în căutarea spitalului rural „Nifon“, unde graţiă îngrijirilor medicale ce i-se dă, se speră a i-se salva viaţa.

Crima oribilă a unui tată. O calfă de cismar, anume Zedlacik din Viena, şĭ-a asasinat pe cei patru copii ai sĕi, tăind gâtul la doi din ei, ér celorlalţĭ doi sfărîmându-le capul cu un drug de fier. Apoi el şĭ-a spintecat pântecele cu loviturĭ de cuţit. Copiĭ au murit, ér Zedlacik se află pe mórte. S'a constatat, că cismarul Zedlacik e nebun.

„Liga pentru îmbrăcămintea raţională“. Intr'una din ḑilele acestea pe o stradă a Londrei lumea a vĕḑut ceva unic în felul sĕu până acum. O mulţime de dómne şi domnişóre, tinere şi bĕtrâne, grase şi mai slăbuţe, frumóse şi mai urîte purtând pantalonĭ „zuavĭ“. Damele mergeau la adunarea generală a „Ligei pentru îmbrăcămintea raţională“. Acéstă Ligă e o societate, care are de scop reformarea costumului femeesc; ea vré sĕ arate lumei, că femeia englesă nu numai că e cultă, dér de fapt pórtă şi pantalonĭ. După-ce au vorbit vre-o doi-spre-ḑece oratorĭ, domnĭ şi dame, adunarea generală a „Ligei pentru îmbrăcămintea raţională“ au luat unanim mai multe decisiunĭ, condamnând rochia femeéscă, care, s'a ḑis, e causa atâtor nenorocirĭ şi una din pedecile cele mai marĭ în calea progresului.

Teatru german. Direcţiunea teatrului german anunţă publicului braşovean, că dela 7 Decemvrie st. n. va da 6 representaţiunĭ de operete. Cele 8 representaţiunĭ restante din abonamentul present, se vor da ulterior după carneval, când întrega societate teatrală se va strămuta la Braşov. Acei abonenţĭ, carĭ nu vor fi învoiţĭ cu acéstă schimbare, pot aşĭ ridica suma pentru representaţiunile teatrale, restante la cassa teatrului, dela d-l cassier G. Hedwig.

Spargere cu furt. Nisce rĕufăcĕtorĭ au intrat în cancelaria comunei Dan din comitatul Caraş-Severin, spărgênd cassa şi furând 1770 coróne dare comunală. De acest fapt este bănuit primarul comunal şi unul dintre juraţĭ.

Colectă pentru Bresci. In 15 Noemvrie anarchiştii din New-York au voit sĕ arangeze o mare petrecere, al cărei venit curat l'au destinat regicidului Bresci, adecă familiei acestuia. Poliţia însĕ a oprit petrecerea. Comitetul arangiator s'a adresat telegrafic către soţia şi familia lui Bresci, oferindu-i sumele deja intrate. Soţia lui Bresci însĕ a respins ofertul cu indignare, condamnând pe toţĭ cei de-un principiu cu fostul ei bărbat.

Avis. Hotelul „Bucurescĭ“ din loc trecênd în arenda d-lui Izso Reiss, d-sa aduce la cunoscinţa publicului, că mâne, Marţĭ, în 27 l. c. se va face deschiderea otelului. Amĕnunte a-se vedé pe pag. 4.

Din lume.

— Reţéua căilor ferate a Statelor-Unite este aproximativ de 20 mii de mile, pe lângă carĭ mai sunt drumurile cu cai de 500 mile.

— In Francia s'au tipărit în anul trecut 13,123 opurĭ nouĕ literare.

— In Scoţia s'au pescuit în anul acesta heringĭ în preţ de un milion şi jumĕtate dolarĭ, cum în rarĭ anĭ s'a mai întêmplat.

— Chinesii purtau haine de mĕtasă încă cu 4500 anĭ înainte de asta.

— In decursul anului trecut s'a importat în Europa şampaniă de trei milióne şi jumĕtate dolarĭ.

— Cel mai vechiŭ edificiu al oraşului american New-York este biserica s-lui Paul, care se află la colţul stradelor Broadvay şi Tulton. Ea s'a clădit în *1766*, va sĕ ḑică cu 10 anĭ mai înainte de neatêrnare.

— In Anglia se lucréză pe an 300 milióne de yarḑĭ ţĕsătură.

— Cea mai mare massă de apă, care nu în mare curge, este lacul *Caspic*, a căruia dimensiune este de 180 mii mile.

— Opiul a început a se produce în China numai cu 70 anĭ înainte de asta.

— In Anglia circulă 20,000 de trenurĭ pe ḑi.

— In Mexico se află o şcólă de lemn, care s'a construit din 250,000 de copacĭ.

— Intr'o biserică de marinarĭ din San-Francisco după serviciul divin seservesce ceaiŭ marinarilor participanţĭ.

— Armata regulată a Statelor-Unite consta în anul 1804 din *3287* bărbaţĭ, în 1844 din 8573 şi în 1861 din 16.422.

— Contingentul de pace al armatei rusescĭ este de 896,000, ér contingentul de rĕsboiŭ de 3 şi $^1/_2$ milióne.

— Productul de lână al Statelor-Unite a valorat în anul trecut 350 milióne dolarĭ.

NECROLOG. Subscrişii cu inimă frântă de durere aduc la cunoscinţă, cumcă prea iubita soţiă, fică şi nepótă ***Emilia Ramonczai*** *násc. Nemeş*, după un morb îndelungat, provĕḑută cu SS. Sacramente în 24 l. c. d. a. la 5 óre în al 25-lea an al vieţiĭ şi 2-lea al căsĕtoriei, şĭ-a dat blândul sufiet Creatorului. Osĕmintele defunctei se vor astruca la 26 l. c. în cimiterul gr cat. din Gherla, ér st. liturgie se va celebra la 27 l. c. în biserica gr. cat. din Candia.

Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Gherla, în 24 Nov. 1900.

Dr. Vasiliu Ramonczai advocat ca soţ, Nemeş jude reg. în pens. ca tată. Vĕd Ana Filipan născ. Silaşi ca mamă bĕtrână.

DIVERSE.

Petru cel Mare şi Mencicoff. Ţarul Petru era într'o di indispus; a dat decĭ ordine soldatului, care sta de pază la uşa cabinetului, sĕ nu lase pe nimenĭ înăuntru.

Generalul Mencicoff, prietin personal cu Ţarul şi cel dintâiŭ fruntaş al imperiului, vine şi vré sĕ între la Ţar. El întra tot-d'a-una fără a fi anunţat. Acum însĕ soldatul îl opresce.

— Eştĭ nebun? ḑice el.

— Nu sunt, rĕspunde soldatul. Am ordin sĕ nu las pe nimenĭ la Ţar.

— Dér eu sunt Mencicoff, pot sĕ întru când vréu.

— De geabă, generale! N'ai sĕ întri. Generalul era cu biciuşca în mână. Furios el isbesce pe obrazul soldatului cu biciuşca. Sângele a ţîşnit.

— Poţĭ sĕ me baţĭ, generale. N'ai sĕ întri.

Mencicoff vré sĕ între, soldatul îl opresce; ei se înhaţă, se isbesc, se luptă.

— Ţarul ese atuncĭ, atras de sgomot.

— Ce-i aicĭ? întrebà el vĕḑênd pe soldat şi pe general ţinêndù-se de gât.

— Mişelul ăsta îndrăsnesce sĕ opréscă pe Mencicoff de-a intra la tine.

Petru s'a uitat crunt la soldat. S'a întors apoĭ, intrând cu Mencicoff în cabinet. Au stat mult de vorbă. Când a eşit generalul, Ţarul l'a petrecut. La uşă, Ţarul ia biciuşca din mâna generalului şi o dă soldatului.

— Ei băete? Cârpesce acuma pe generalul de acĭ.

Mencicoff rĕmâne uimit. Petru nu glumea.

— Pe mine?

— Pe tine! Tu de ce l'ai lovit? Avea ordin sĕ nu te lase înăuntru,

— Dér cum sĕ mĕ lovéscă? Un soldat de rênd, pe un general....?

— El e căpitan, generale....

— Şi-apoĭ? Eu sunt general....

— Lovesce'l colonele, ḑise Petru către soldat.

— Lovesce, colonele! ḑise Mencicoff aprins de mâniă şi plecând obrajii. Lovesce, colonele, căcĭ de mai întârziezĭ, Ţarul te numesce general....

Şi soldatul a lovit şi din acel moment a rĕmas colonel.

Literatură.

Antropomorfisme şi Antiantropomorfisme în limba română de *Nicolae Sulică*. In limba nóstră scrierile de felul acesta sunt rare şi scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conţinutul sĕu bogat şi sistematic, prelucrat după stricta metodă scienţifică, ci şi prin limbagiu sĕu scris la înţelesul tuturor Autorul e cunoscut şi din scrierile sale folklorice-filologice de până acum. Cartea ce anunţăm acum, se póte procura dela Tipografia A. Mureşianu cu 40 cr. séu 80 banĭ (plus 5 banĭ porto).

*

Instrucţiunĭ populare despre *datorinţele şi drepturile purtătorului de dare* edate de Wilhelm Niemandz, 1900. Preţul cor. 1.20 plus 10 banĭ porto. Fiindcă unii căduşeră în greşéla de a crede, că acéstă carte ar fi potrivită numai pentru Braşov şi comitat, suntem rugaţĭ chiar din partea d-lui editor a rectifica şi asigura, că acéstă carte de o potrivă bună şi folositóre pentru cetăţenii români ai statului acestuia şi e chiămată a servi spre mare ajutor tuturor celor ce au afacerĭ de dărĭ fiă de stat, fiă comunale etc. fiind opul provĕḑut şi cu tabelele necesare aşa că póte servi ca şi un „notarăş“. Se pot procura şi dela Tipografia „A. Mureşianu“.

*

Noţiunĭ de Economia Vitelor, preţiósa scriere economică a d-lui *I. St. Furtuna*, ediţiunea *a treia* cu 137 ilustraţiunĭ şi 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privesce o bună gospodăriă, începênd dela boi, cai, oi, capre, porcĭ, măgarĭ, şi aşa pe rênd până la cel din urmă puiŭ de găină, gâscă, curcă, raţă, ba merge chiar până la ouă arătând şi acestea cum se păstréză, carĭ sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoscinţă de causă şi fórte bogat în cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România şi e aprobat de ministeriul român al cultelor şi instrucţiunei publice pentru şcólele şi pentru bibliotecile poporale. Se póte procura şi dela Tipografia „A. Mureşianu“ cu 2 cor. plus 10 banĭ porto.)

*

Din „*Cura de apă*“ ed. IV, apărută de curênd, se pot procura esemplare şi dela Tip. „A. Mureşianu“ cu 3 cor. plus 20 banĭ porto. Legată în scórţă şi cu esterior plăcut 4 cor. plus 30 b. porto. Cura lui Kneipp e cunoscută în tótă lumea şi scrierile sale cu preţiósele poveţe igienice ar trebui sĕ se afle în tótă familia, precum şi în bibliotecile poporale, căcĭ ţĕranii pot profita mai mult de ele. Opul cuprinde peste 600 pag, şi are o scală alfabetică a tuturor bólelor şi poveţelor de carĭ se tractéză în op, în numĕr cam de *2200*.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,
se pot procura următórele cărţi:

Scrierĭ istorice.

Memorii din 1849—49 de *Vas. Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Preţul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Têra nóstră“. Descrierea părţilor Ardealului dela Mureş spre miadă-ḑi şi valea Mureşului, de *Silvestru Moldovan*, — e o scriere unică în felul sĕu, atât de călduros apreţiată de întréga ḑiaristică română. Cu deosebire din bibliotecile poporale ea n'ar trebui se lipséscă. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr).

„Pintea Vitézul“, tradiţiunĭ, legende şi schiţe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradiţiunĭ şi istorisirĭ din tóte părţile, pe unde a umblat Pintea. Preţul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul in sat şi la óste“ Acesta este ritlul unei nouĕ cărticele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul şi meritatul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Preţul 10 cr., cu posta 13 cr.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino şi Lissa“, interesanta şi eminenta conferenţă, ce a ţinut'o d-nul colonel c. şi r. *Francisc Rieger* anul trecut în reuniunile militare dela Braşov şi Sibiiu. Broşura conţine şi două portrete bine reuşite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conţine şi o hartă a Lissei, cum şi ilustraţiunea mormêntului eroului nostru. Preţul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Reflexiunĭ fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi Laszlo întitulat „Azs olah nyelv és nemzet megalakulása“, ácrisă de Arghirobarb. Preţul 40 banĭ.

„David Almăşianu“, schiţe biografice de *Ioan Popea*. Broşura acésta, presentă şi multe momente de însemnătate istorică Preţul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Povestea unei coróne de oţel“, *G. Coşbuc*. In istoria acésta ni-se arată oglinda viuă a faptelor măreţe, prin carĭ a trecut România până a ajuns la independenţă, Scenele ce se descriu din răsboiul pentru neatârnare, sunt la culme mişcătóre şi însufleţitóre. Cartea e provĕḑută cu numĕróse portrete şi ilustraţiunĭ. Preţ. 75 cr. (cu posta 80 cr.)

„Rĕsboiul pentru neatêrnare, de *George Coşbuc“*, o carte nu numai cât se póte de interesantă, bine scrisă şi atrăgĕtóre, dér tot-odată şi cea mai eftină între cărţile românescĭ, apărute până acum. Un esemplar în format mare 8⁰ de *283 pagine* numai 50 cr. (porto 55 cr.).

Istoria lumii, „tălmăcită de preotul *Constantin Morariu* din cartea nemţéscă a D-rului Th. B. Weltar. Partea I şi II, fiăcarei parte câte cu 50 cr. (cu porto 55 cr.

Zarandul şi munţii apusenĭ ai Transilvaniei, descriere de *Silvestru Moldovan*. Cu 9 ilustraţiunĭ şi o schiţă. E o carte tot atât de preţiósă şi rară în felul sĕu, ca şi cea dintâiŭ. Recomandăm şi acéstă carte pentru bibliotecile poporale, cum şi pentru toţĭ Românii, carĭ vor sĕ-şĭ cunóscă ţéra şi nému lor. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr).

*

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ se vênd cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut până acum.*

1) *Lascar Viorescu*, ***O icónă a Moldovei din 1851*** de *Wilhelm de Kotzebue*. E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră, Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux. Preţul în loc de 4 cor., cum s'a vêndut până acum, este aḑi numai *2 cor.* (+ 30 banĭ porto.)

2) *Poesii* de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) *Poesii complecte* de Carol *Scrob*, Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

4) *Instrucţiunea gimnasticei* în şcólele de băeţĭ şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) *Originea monedelor* (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) *Poesii* de *F. M. Stoenescu*. Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) *„Vrêĭ sĕ te iubéscă bărbatul?* Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice serióse şi fórte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.—
Renta de coróne ung. 4%	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.50
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	90 60
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	166.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	140.—
Renta de argint austr.	98.45
Renta de hârtie austr.	97.90
Renta de aur austr.	115.40
Losurĭ din 1860.	134.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.92
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	669.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	657.—
Napoleondorĭ	19.19
Mărcĭ imperiale germane	117.70
London vista	240.65
Paris vista	95.85
Rente de coróne austr. 4%	98.30
Note italiene	59.90

Cursul pieţei Braşov.

Din 26 Novembre. 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.88	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump.	18.70	Vênd.	18.80
Napoleondorĭ.	Cump.	19.12	Vênd.	19.17
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	117.60	Vênd.	117.68
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—